

**VÝROČNÍ
KONFERENCE
OP VVV 2019**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

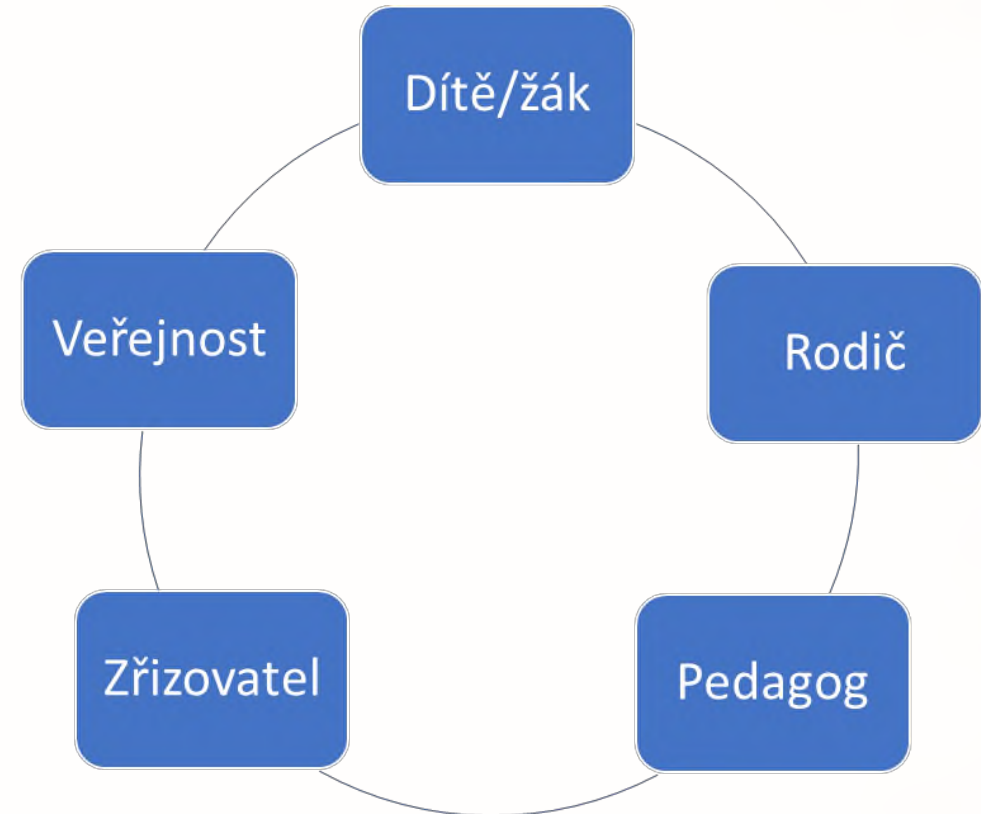
Workshop

Inkluzivní vzdělávání

28. listopadu 2019

Inkluzivní vzdělávání

- Spravedlivý a rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání pro všechny děti/žáky.
- Kvalitní vzdělávání dětí/žáků v místě bydliště v heterogenní škole, kterou navštěvují kamarádi a vrstevníci.
- Individualizované vzdělávání pro každé dítě/každého žáka tak, aby mohlo/mohl dosahovat svého maxima.

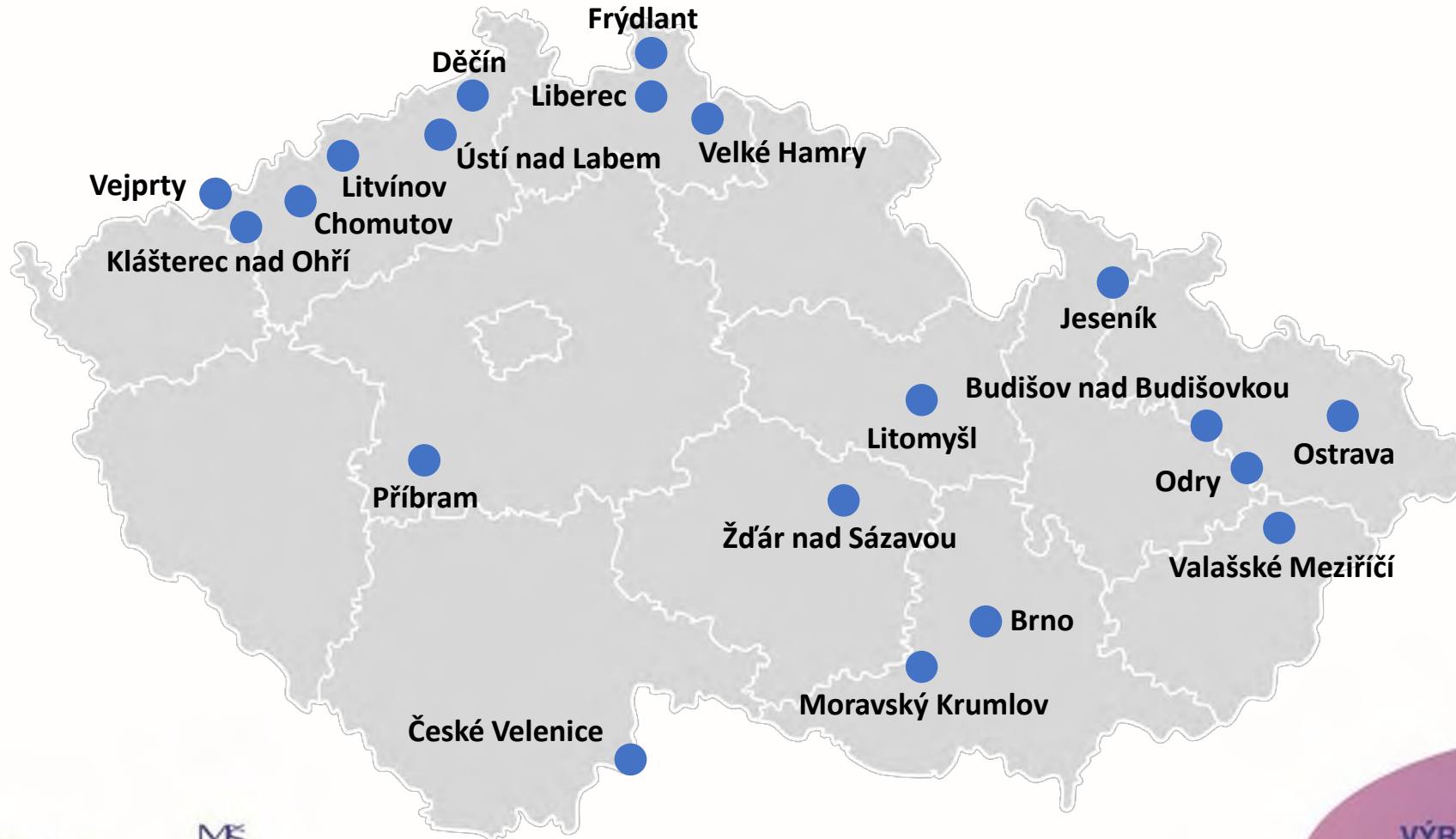
Inkluzivní vzdělávání – výzvy OP VVV

Výzvy zaměřené explicitně na inkluzivní vzdělávání - příjemci obce/města:

- Inkluzivní vzdělávání 02_15_007
- Inkluzivní vzdělávání pro KPSVL 02_16_021
- Inkluzivní vzdělávání pro SVL 02_17_051
- Inkluzivní vzdělávání pro SVL II 02_19_075*

Celkem podpořeno 20 obcí/měst.

Výzvy explicitně zaměřené na inkluzivní vzdělávání (příjemci obce/města)

Inkluzivní vzdělávání – výzva 02_15_007

Město Litomyšl

- projekt: Cestou vzájemného porozumění ve vzdělávání na území ORP Litomyšl
- CZ.02.3.61/0.0/0.0/15_007/0000240
- zaměření na předškolní vzdělávání i prevenci školního neúspěchu na ZŠ
- 4 partneři (Rodinné centrum Litomyšl z.s., DDM Litomyšl, MŠ Desná, ZŠ Zámecká Litomyšl)

Město Moravský Krumlov

- projekt: Nový začátek v oblasti inkluzivního vzdělávání v moravskokrumlovském regionu
- CZ.02.3.61/0.0/0.0/15_007/0000211
- řešení inkluzivního vzdělávání v oblasti základního školství
- 2 partneři (Liga lidských práv, ZŠ Náměstí Klášterní Moravský Krumlov)

VÝROČNÍ KONFERENCE OP VVV 2019

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Projekt: Cestou vzájemného porozumění ve vzdělávání na území ORP Litomyšl

Ing. Naděžda Klvaňová, Ing. Anna Holcová, Renata Šulcová,
Mgr. Josef Štefl, Petra Benešová

Projekt „Cestou vzájemného porozumění ve vzdělávání na území ORP Litomyšl“, r.č.: CZ.02.3.61/0.0/0.0/15_007/0000240 je realizovaný a financovaný s podporou ESF, Operačního programu výzkum, vývoj a vzdělávání, státního rozpočtu a rozpočtu města.

Základní informace o projektu

- ❑ **Financování:** Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
- ❑ **Doba realizace projektu:** 1.7.2016 - 30.6.2019
- ❑ **Celkový rozpočet:** 72,8 mil. Kč, skutečně vyčerpáno: 69,4 mil. Kč
 - ❑ podpora 85 % z Evropského sociálního fondu, 10 % ze státního rozpočtu a 5 % z obecního rozpočtu - na financování se podílelo město Litomyšl
- ❑ **Cíl projektu:** Vyrovnání příležitostí dětí a žáků ze socioekonomicky a kulturně odlišného prostředí v 15 základních a školách a v 22 mateřských školách z ORP Litomyšl
- ❑ **Veškeré aktivity v průběhu realizace projektu zajistilo bezmála 650 osob** (*školní asistenti, odborní školitelé, koordinátoři inkluze, mentoři, školní psychologové, speciální doučovatelé, vedoucí kroužků, manažeři aktivit a další pracovníci realizačního týmu*)

Klíčové oblasti projektu

- ❑ Klub neformálního předškolního vzdělávání – KNPV
- ❑ Klub neformálního základního vzdělávání – KNZV
- ❑ Starší kamarád, kroužky a doučování
- ❑ Stálé odborné pozice v prostředí škol - koordinátoři, mentoři, školní asistenti
- ❑ Doprovodné aktivity pro děti a žáky
- ❑ Odborné poradenství - školní psycholog, speciální pedagog, supervizor a romský koordinátor
- ❑ Odborné vzdělávání pracovníků škol

Klub neformálního předškolního vzdělávání („Klubík“)

- ❑ Aktivita byla realizována prostřednictvím partnera, kterým je **Rodinné centrum Litomyšl, z.s.**
- ❑ Klubík podporoval děti, které mateřskou školu ještě nenavštěvovaly.
- ❑ Klubík byl rodinám k dispozici každý pracovní den od 08:00 hod. - 12:00 hod. pro 15 přihlášených dětí a jejich rodiče.
- ❑ V Klubíku pracovaly dvě zaměstnankyně, z nichž jedna plnila roli manažera KNPV a druhá roli pedagogického pracovníka KNPV.
- ❑ V Klubíku probíhaly v rámci výuky činnosti zaměřené na rozvoj prosociálních, kognitivních a emočních dovedností u dětí. Děti byly vzdělávány vzdělávacím programem „Začít spolu“. Do činností byly zapojováni i rodiče dětí.
- ❑ Probíhala také spolupráce se speciálním pedagogem, školním psychologem a romským koordinátorem.
- ❑ Součástí byly i vzdělávací aktivity pro rodiče, vzdělávání rodičů v oblasti rané péče a metodická práce rodičů s jejich dětmi.

Klub neformálního základního vzdělávání („Klub“)

- ❑ Aktivita byla realizována prostřednictvím partnera, kterým byl Dům dětí a mládeže Litomyšl/**Středisko volného času Litomyšl**.
- ❑ Klub podporoval žáky ze základního vzdělávání ze sociálně a kulturně znevýhodněného prostředí a také ostatní žáky ohrožené školním neúspěchem. Hlavním cílem bylo zabránit předčasnému odchodu těchto žáků ze vzdělávání.
- ❑ Klub byl žákům k dispozici pravidelně ve dnech školního vyučování od 12:00 hod. – 16:00 hod. Průměrná návštěvnost byla 15 žáků denně.
- ❑ V Klubu pracovaly dvě osoby, z nichž jedna plnila roli manažera KNZV a druhá roli pedagogického pracovníka.
- ❑ Nejčastější aktivitou v rámci plnění klíčových kompetencí bylo psaní domácích úkolů, doučování a různé volnočasové aktivity. Žáci si rádi četli, hráli logické a společenské hry, probíhaly motivační rozhovory apod.
- ❑ Probíhala také spolupráce se speciálním pedagogem, školním psychologem a romským koordinátorem.
- ❑ Mezi významné činnosti patřila nadále pozice tzv. Staršího kamaráda, zajištění kroužků a doučování v zapojených základních školách.

Starší kamarád, kroužky a doučování

- **Starší kamarád** byl činností, kdy dvojice (student-žák) společně trávili volný čas, probíhalo doučování, sportovní aktivity, tvoření, hry, motivační rozhovory, návštěvy zážitkových aktivit a vzdělávacích akcí. Aktivita starší kamarád byla prioritně využívána pro žáky ZŠ Zámecká Litomyšl.
- **Doučování** umožnilo pedagogům ve 14 základních školách více se individuálně zaměřit na žáky.
- **Kroužky** v základních školách nabízely žákům smysluplné trávení volného času spojené s rozvojem klíčových kompetencí – čtenářské a matematické gramotnosti a cizích jazyků. Aktivitu vykonávali pedagogové – vedoucí vzdělávacího kroužku. Do aktivity bylo aktuálně zapojeno 11 základních škol, ve kterých probíhalo 21 kroužků.

Odborné pozice v prostředí škol – koordinátoři, mentoři, školní asistenti

- Celkem tak ve 32 školách vykonávalo svou činnost:
 - 31 Koordinátorů inkluze (16 MŠ + 15 ZŠ)
 - 86 Mentorů (35 MŠ + 51 ZŠ)
 - 89 Školních asistentů (36 MŠ + 53 ZŠ)
 - *Školní asistent byl k dispozici pedagogovi (mentorovi) a společně v některých třídách plánovali a organizovali aktivity, které byly ku prospěchu prevence školní neúspěšnosti žáků ZŠ, či dětí v MŠ.*
 - *Každá škola měla svého koordinátora (většinou se jednalo o ředitele dané školy), který na tyto aktivity dohlížel.*

Doprovodné aktivity pro děti žáky

- V rámci realizace projektu byly pro cílovou skupinu děti a žáky realizovány tzv. „Doprovodné aktivity“.
- Děti a žáci se zúčastnili řady výletů a zajímavých akcí např. návštěv muzeí, středisek výchovy, turisticko - poznávacích akcí, divadel, ZOO, technicko - vzdělávacích center apod.
- Podpořeny byly děti a žáci ze 164 tříd zapojených škol.

Odborné poradenství - školní psycholog, speciální pedagog, supervizor a romský koordinátor

- Významným přínosem projektu bylo pro zapojené školy zajištění odborných pozic školního psychologa, speciálního pedagoga, supervizora a romského koordinátora.
- Školám bylo k dispozici až 10 odborníků.
- Konzultace odborníků s pracovníky škol, ale i s rodiči dětí a žáků probíhaly v prostorách jednotlivých škol, nebo na odborném pracovišti na Městském úřadě Litomyšl.
- Tito odborníci poskytli školám své služby v rozsahu více než 4 000 hodin.

Odborné vzdělávání pracovníků škol

- Všem pedagogickým a nepedagogickým pracovníkům bylo poskytováno odborné vzdělávání.
- Docházelo tak ke společnému setkávání pracovníků škol a ke vzájemnému sdělování konkrétních zkušeností.
- Dále se jednalo o konzultace s odborníky, které využívala škola, či pracovníci klubu neformálního předškolního a základního vzdělávání.
- Uzavřená skupina pedagogů byla podpořena prostřednictvím školící aktivity zaměřené na téma: Zvyšování kvalifikace pro vzdělávání vybraných učitelů pro práci s dětmi s potřebou podpůrných opatření.
- V neposlední řadě probíhala podpora hospitací a sdílení dobré praxe – formou vzájemných návštěv mezi školami a pedagogy.
- Zrealizované a plánované vzdělávací akce byly vždy dostupné na webových stránkách města.
- Diskuze nad zajištěním komplexního přístupu k dítěti probíhaly také prostřednictvím tzv. kulatých stolů.

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Za realizační tým projektu „CVP Litomyšl“:

- ❖ Ing. Naděžda Klvaňová
- ❖ Ing. Anna Holcová
- ❖ Renata Šulcová
- ❖ Mgr. Josef Štefl
- ❖ Petra Benešová

Projekt „Cestou vzájemného porozumění ve vzdělávání na území ORP Litomyšl“, r.č.: CZ.02.3.61/0.0/0.0/15_007/0000240

je realizovaný a financovaný s podporou ESF, Operačního programu výzkum, vývoj a vzdělávání, státního rozpočtu a rozpočtu města.

VÝROČNÍ KONFERENCE OP VVV 2019

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Nový začátek v oblasti inkluzivního vzdělávání v moravskokrumlovském regionu

Ing. Petra Bednářová, Mgr. Barbara Dobešová

Projekt „Nový začátek v oblasti inkluzivního vzdělávání v moravskokrumlovském regionu“, r. č.: CZ.02.3.61/0.0/0.0/15_007/0000211 je realizovaný a financovaný s podporou ESF, Operačního programu výzkum, vývoj a vzdělávání, státního rozpočtu a rozpočtu města.

Informace o projektu

Nový začátek v oblasti inkluzivního vzdělávání v moravskokrumlovském regionu

Reg. č. projektu CZ.02.3.61/0.0/0.0/15_007/0000211

Doba realizace: 1.9.2016 – 31.8.2019 (3roky)

Financování projektu (dle Žádosti o dotaci):

Celkové způsobilé výdaje: 15 815 358,63 Kč (100 %)

Z toho: Podíl EU (dotace): 85 %, podíl státního rozpočtu (dotace): 10 %, podíl příjemce (vlastní zdroje): 5 %, tzn. cca 790 767, 93 Kč

Zapojené organizace

- Příjemce: **Město Moravský Krumlov**
- Partner s finančním příspěvkem: **Liga lidských práv**
- Partner bez finančního příspěvku: **Základní škola, Moravský Krumlov, náměstí Klášterní 134, okres Znojmo, příspěvková organizace**
- Školy zapojené do projektu:
ZŠ **Moravský Krumlov**, nám. Klášterní; ZŠ a MŠ **Bohutice**; ZŠ a MŠ **Dolní Dubňany**; ZŠ a MŠ **Jezeřany-Maršovice**; ZŠ **Hostěradice**; ZŠ a MŠ **Suchohrdly u Miroslavi**; ZŠ **Jiřice u Miroslavi**; ZŠ a MŠ **Rybníky**; ZŠ a MŠ **Olbramovice**; ZŠ a MŠ **Bohutice**; ZŠ a MŠ **Skalice**; MŠ a ZŠ **Vedrovice**; ZŠ **Vémyslice**.

Cíl projektu

- Cílem projektu byla podpora žáků v překonávání školních obtíží a zamezení předčasnému odchodu ze vzdělávání se zaměřením především na žáky ze socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí.
- Dalším úkolem projektu bylo celkové nastavení inkluzivního prostředí na zapojených základních školách regionu Moravskokrumlovsko.
- Plnění cílů bylo v projektu sledováno pomocí měřitelných indikátorů a naplňování klíčových aktivit.

Klíčové aktivity

➤ KA1 - Podpora školních poradenských pracovišť

Tato KA byla zaměřena na podporu školních poradenských pracovišť (školní psycholog, školní speciální pedagog a sociální pedagog), podporu inkluzivního vzdělávání prostřednictvím odborných pracovníků na školách (na 12 školách proběhlo celkem 360 konzultací nejčastěji se vztahující k práci s dětmi ve třídě). Dále byla v rámci této KA na každé zapojené škole vytvořena pozice koordinátora inkluze - výchovného poradce dané školy.

➤ KA2 - Podpora prostřednictvím školního asistenta

Na 4 zapojených školách (ZŠ Moravský Krumlov, nám. Klášterní, ZŠ Rybníky, ZŠ Bohutice a ZŠ Dolní Dubňany) působili 4 školní asistenti, kteří se podíleli na přímé výchovné a vzdělávací činnosti u žáků se SVP ve spolupráci s pedagogem. Součástí jejich práce bylo také vedení mimoškolních doučovacích kroužků. Činnost školních asistentů se dokládala pracovními výkazy.

Klíčové aktivity

➤ KA3 - Rozvoj spolupráce pedagogických pracovníků, sociálních a zdravotních služeb a rodiny ve vzdělávání

Cílem této klíčové aktivity byla podpora rozvoje spolupráce rodičů, pedagogických pracovníků, sociálních služeb a zdravotních služeb ve vzdělávání.

Realizace aktivity probíhala prostřednictvím tří podaktivit.

- Workshopy pro rodiče žáků ze socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí o důležitosti vzdělávání. Na každé škole se během tří let zrealizovalo 6 workshopů, celkem jich tedy proběhlo 72.
- Spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro rodiče v oblasti inkluzivního vzdělávání formou setkání s rodiči (3 setkání na každé škole v průběhu tří let, celkem tedy 36 setkání s rodiči).

Těchto aktivit se zúčastnilo více než 1440 rodičů.

- Informační a osvětová kampaň směrem k širší veřejnosti - došlo k vydání osvětové brožury "Praktický průvodce inkluzí (nejen) pro rodiče" v nákladu 500 ks a byl vydán osvětový leták v nákladu 2000 ks.

Klíčové aktivity

➤ KA4 - Rozvoj pracovníků ve vzdělávání

Všem pedagogickým pracovníkům ze 12 zapojených škol byla poskytnuta metodická podpora při práci s heterogenním třídním kolektivem formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP).

Témata DVPP:

Třídní učitel jako lídr

Hodnotové vzdělávání podle sestry Cyril Mooney

Jdeme společně – komunikační mosty pro pedagogické pracovníky

Poradní kruh ve třídě i sborovně

Inkluze a šikana – znovu a jinak, nový přístup k prevenci a řešení šikany

Zahořet a nevyhořet – strategie prevence syndromu vyhoření

Rodič prudič aneb jak na komunikaci s problémovým rodičem

Metody a formy práce s problémovým žákem

Inkluzivní škola dneška

Klíčové aktivity

➤ KA5 - Podpora hospitací a sdílení dobré praxe, osobnostní růst pedagogických pracovníků

- Cílem této aktivity bylo podpořit všech 12 zapojených škol formou hospitací celých nebo části pedagogického sboru a sdílení dobré praxe. Za tímto účelem byly realizovány návštěvy mezi školami zapojenými v projektu nebo na vybraných školách proslulých inkluzivní praxí, které jsou zapojeny v projektu Ligy lidských práv "Férová škola". Hospitace byly zaměřené na předávání a sdílení zkušeností.
- Proběhlé stáže: na MŠ a ZŠ Ivančice – Řeznovice, na ZŠ Horácké náměstí, Brno, na ZŠ Vémyslice, na ZŠ Rybníky, na ZŠ Vedrovice, na ZŠ Suchohrdly u Miroslavi, na ZŠ Dolní Dubňany

➤ KA6 - Řízení projektu

- Tato KA byla zaměřena na celkové řízení projektu se zapojením administrativního a odborného týmu projektu.

Zhodnocení projektu

- Počáteční nevědomost, co od projektu lze vlastně očekávat, všeobecně rozpačitý přístup k inkluzi a nedůvěra ze strany zapojených škol ke službám odborníků (školní psycholog, sociální pedagog) i partnera projektu Ligy lidských práv, způsobily, že první rok projektu byl pro všechny velmi náročný.
- Postupem času se situace stabilizovala, kompetence a očekávání se vyjasnily a školy se naučily využívat služeb odborníků, přijímat je na svých školách a i vzájemně mezi sebou spolupracovat a sdílet své problémy či příklady dobré praxe.
- Dlouhodobé projekty s sebou nesou riziko v personálním obsazení, čemuž se nevyhnul ani tento projekt. Za celou dobu realizace bylo v projektu zapojeno více než 50 pracovníků.

Zhodnocení projektu

- Jako velký přínos školy zpětně hodnotily možnost vzdělávání pedagogů, různorodost témat seminářů a poradních kruhů, ozdravení klimatu ve třídách, mezi pedagogy i v rovině rodič – učitel.
- Velkým ziskem byla pro 4 zapojené školy pozice školního asistenta, což je pro školu všestranně použitelný a exkluzivní člověk.
- Nemalým kladem pro zapojené školy byl i finanční přínos pro školu (finanční ohodnocení práce koordinátorů inkluze i aktivit, školních speciálních pedagogů i školních asistentů).
- Přes počáteční rozpačitost byl na konci projekt všemi zainteresovanými stranami hodnocen kladně a přínosně.

Příklady dobré praxe inkluzivních škol na Moravskokrumlovsku

- Malotřídní škola jako přirozeně inkluzivní prostředí (9 škol z projektu je malotřídních).
- Pedagog musí umět pracovat s individualizací a diferenciací ve výuce.
- Dobrá znalost dětí i jejich rodičů (komunitní rozměr školy).
- Propojení MŠ a ZŠ zajistí plynulý přechod mezi stupni vzdělávání.
- V podstatě všechny akce žáci zažívají společně (výlety, akademie).
- Obrovská angažovanost pedagogů.

ZŠ Rybníky - Férová škola (předání certifikátu v rámci závěrečné akademie červen 2019)

DVPP jako práce na osobním profilu pedagoga

- Reagovali jsme na potřeby pedagogů (semináře na míru).
- Praktické uchopení problematiky, interaktivní formát.
 - Zkušení lektoři a praktické nástroje (Komunikační dovednosti s MUDr. Taťjanou Horkou nebo Hodnotové vzdělávání podle sestry Cyril Mooney).

Práce s prostorem třídy

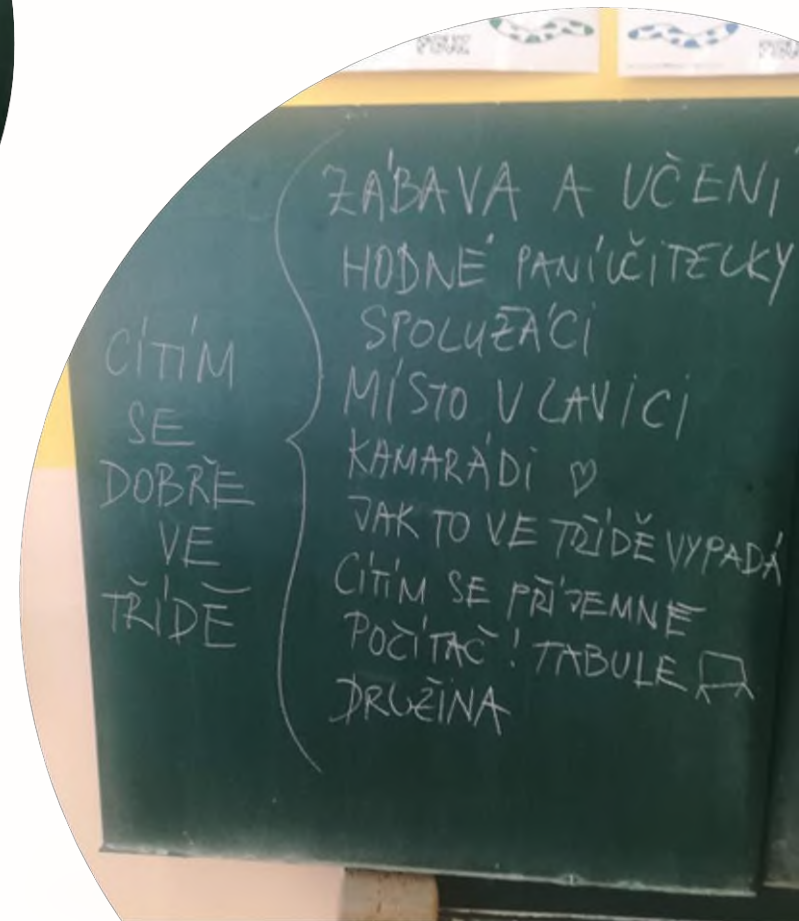
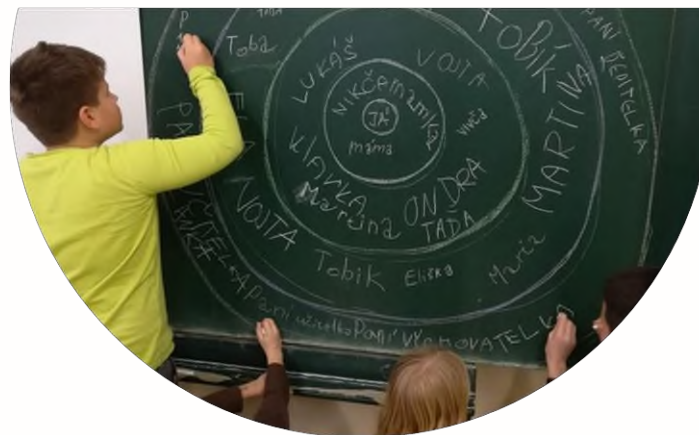

Před

Po

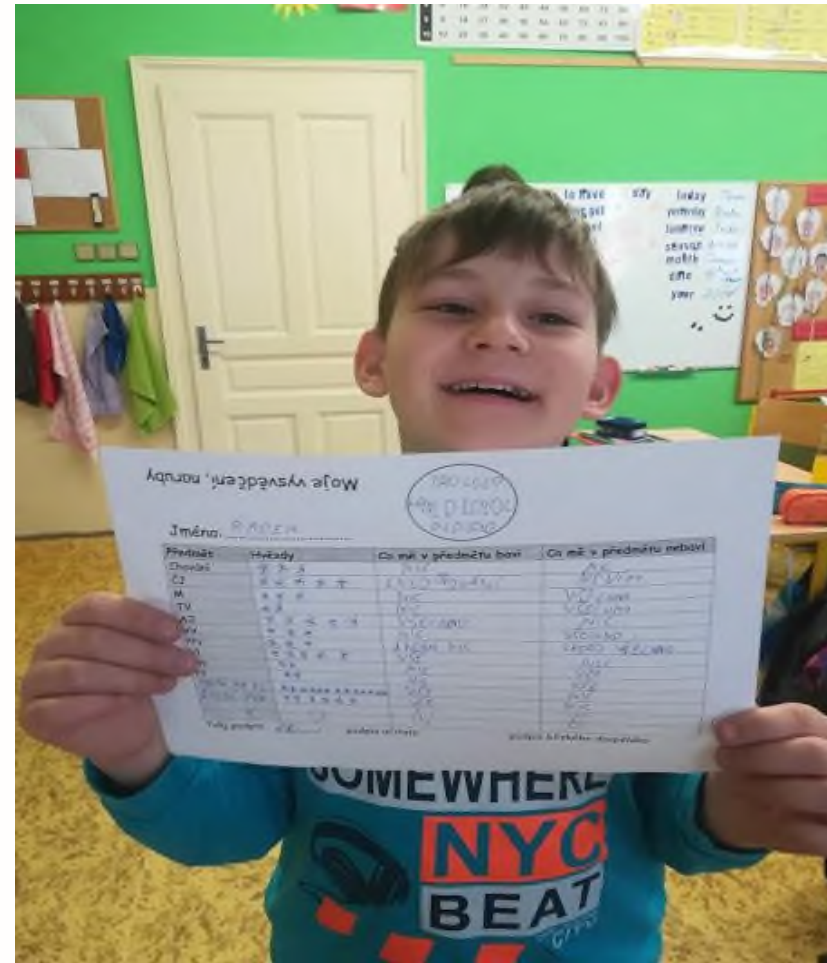
Práce se vztahy ve třídě

Projektová výuka a průřezová témata

Formativní přístup k hodnocení

Učíme se venku

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VÝROČNÍ KONFERENCE
OP VV 2019

DĚKUJEME ZA POZORNOST.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VÝROČNÍ KONFERENCE
OP VV 2019